

Dosarul nr. 2ra-2477/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de
Gheorghe Michiciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Michiciuc
împotriva lui Gheorghe Michiciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția
Drepturilor Copilului sectorul Centru, mun. Chișinău cu privire la stabilirea
domiciliului copilului minor și modificarea cuantumului pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarate de Gheorghe Michiciuc și a fost menținută hotărârea din 13
februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 20 februarie 2017 reclamanta Lucia Michiciuc a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Michiciuc cu privire la majorarea
cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Ulterior, la data de 10 mai 2017 reclamanta Lucia Michiciuc a depus cerere de
majorare a cuantumului pretențiilor, în care a indicat în calitate de intervenient
accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, mun.
Chișinău și a solicitat suplimentar stabilirea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin hotărârea din 31 iulie 2014 a
Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, domiciliul copilului minor xxxxx, născut la data
de xxxxx, a fost stabilit cu pârâtul.

A susținut că, la acel moment, a exprimat acordul în acel sens sub influența
presiunii din partea fostului soț, însă în realitate tot acest timp copilul a locuit cu ea.
De altfel, copilul nu dorește să comunice cu tatăl său, fiind stresat de agresivitatea
ultimului.

A specificat că, prin avizul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorului Centru, mun. Chișinău, a fost conchis că ținând cont de interesele copilului minor, domiciliul trebuie să fie stabilit cu mama.

A afirmat că, comportamentul pârâtului față de ea și copil, este unul agresiv, fapt confirmat prin măsurile de protecție luate împotriva victimelor violenței în familie. În ultimele luni copilul locuiește cu ea, iar stabilirea formală a domiciliului copilului minor cu tata, prin hotărârea judecătorească menționată, creează impedimente și dificultăți birocratice care atentează la drepturile copilului.

A relatat că, prin hotărârea din 29 martie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, a fost dispusă încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în sumă de 2500 de lei.

A punctat că, pârâtul are posibilitatea reală de a achita această pensie, deoarece deține mai multe imobile. Prin hotărârea din 09 iunie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor a fost modificat, fiind micșorat până la suma de 750 de lei lunar.

A menționat că, pensia de întreținere încasată este sub minimul de existență, or potrivit informației Biroului Național de Statistică valoarea minimului de existență în mediul urban pentru un copil de 1-6 ani, în anul 2014, constituia 1520 de lei.

A indicat că, pârâtul dispune de mijloace financiare pentru a angaja avocați, însă pentru achitarea pensiei de întreținere a copilului minor invocă situația materială precară. Mai mult, situația materială a pârâtului este stabilă, deoarece deține mijloace financiare în conturi bancare, dar și mai multe imobile, pentru care achită servicii comunale, având un venit lunar de circa 19000 de lei.

A învederat că, pârâtul beneficiază și de alte surse de venituri cum ar fi, acordarea în locațiune a unor construcții, pentru care aceasta contactează servicii de pază. La moment pârâtul este fondatorul și director al SRL „Mic-Tan”, precum și deține mai multe automobile, din care unul de lux de model „Toyota Land Cruise Prado”.

A precizat că, pârâtul achită pensia în mărime de 760 de lei, însă nu îngrijește de copil. De altfel, ultimul comite și acte de violență împotriva copilului.

A precizat că, din data de 02 ianuarie 2017, conform ordonanței de protecție a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, copilul este întreținut doar de ea.

A relatat că, activează în domeniul educațional și are un salariu universitar modest, iar la moment își face studiile doctorale la secția zi, buget.

A relevat că, la moment locuiesc cu pârâtul în aceeași casă, dar separat, la etaje diferite. Copilul este stresat de tatăl său. Pârâtul îi creează diferite impedimente în cazul când intenționează să plece cu copilul peste hotarele Republicii Moldova.

A solicitat stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx, născut la data de xxxxx cu mama – Lucia Michiciuc și modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, cu încasarea din contul lui Gherghe Michiciuc în beneficiul său a sumei de 2500 lei lunar (f.d. 232, verso, vol .I)

Prin hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Lucia Michiciuc, a fost stabilit locul de trai al copilului minor xxxxx, c/p xxxxx, la domiciliul mamei Lucia Michiciuc, c/p xxxxx și a fost încasat de la Gheorghe Michiciuc în beneficiul Luciei Michiciuc pensia pentru

întreținerea copilului xxxxx, născut la data de xxxxx, în mărime de 1095 de lei lunar, începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri judecătorești și până la atingerea majoratului de către copil. Totodată, a fost încasat de la Gheorghe Michiciuc în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei, pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

Prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarate de Gheorghe Michiciuc și a fost menținută hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Instanța de apel a apreciat că, instanța de fond corect a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx cu mama acestuia - Lucia Michiciuc, ținând cont de interesul superior al copilului și de faptul că ultima dispune de studii pedagogice, are un regim de lucru mai lejer, respectiv are posibilitate să acorde mai mult timp și atenție pentru educația și dezvoltarea copilului, decât tata.

De altfel, în susținerea concluziei date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a reținut că materialele cauzei atestă faptul că Gheorghe Michiciuc este la evidența poliției ca agresor familial, iar copilul prezintă atașament insecurizat față de tată și are o atașare față de mamă.

De asemenea, instanța de apel a relevat că nu poate fi reținut argumentul apelantului precum că în privința aceluiași obiect și pe aceleași temeuri există o hotărâre în care domiciliul copilului minor a fost stabilit cu el, deoarece în cauza precedentă exista un consens între părți în privința stabilirii domiciliului copilului cu dânsul, mama fiind de acord ca locul de trai al copilului să fie stabilit cu tata, pe când în acțiunea actuală, acest consens între părți nu există.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a învederat că, în prezenta acțiune, sunt invocate fapte de violență în familie constatate prin ordonanțe judecătorești, care au avut loc după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă. Prin urmare, deși acțiunea este între aceleași părți și același obiect, temeurile sunt diferite fără echivoc, deci nu se poate de conchis că este aceeași acțiune, cu același obiect și temeuri, căreia iar fi incidental institutul încetării procesului civil.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor și asigurarea unui trai decent acestuia.

În circumstanțele descrise, instanța de apel relevă că instanța de fond întemeiat a stabilit cuantumul pensiei de întreținere ce urmează a fi încasat de la Gheorghe Michiciuc, în mărime de 1095 lei lunar, or părinții sunt egali nu doar în drepturi, dar și în obligații, cu atât mai mult că potrivit informației eliberate de Biroul Național de Statistică, valoarea minimumului de existență pentru un copil cu vârsta de 7-17 ani (vârsta copilului pentru care se solicită încasarea pensiei de întreținere depășește 7 ani) în orașele mari (la moment copilul locuiește în mun. Chișinău) este de 2190 lei.

La data de 24 octombrie 2018 Gheorghe Michiciuc a declarat recurs împotriva deciziei din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A apreciat că, instanța de fond nu s-a expus prin încheiere asupra demersului cu privire la încetarea procesului în temeiul art. 265 alin. (b) Cod de procedură civilă, dar prin hotărâre. De altfel, concluzia instanței de fond referitor la acest demers nu corespunde adevărului, deoarece intimata nu a fost de acord ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu dânsul, or acest fapt se confirmă prin faptul că intimata a contestat cu apel hotărârea judecătorească.

A subliniat că, examinând cerința cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație faptul că intimata nu are o locuință personală, dar locuiește în locuința ce-i aparține cu drept de proprietate. De altfel, alegația intimatei precum că poate locui la rude contravine intereselor copilului minor, or posibilitățile și necesitățile de dezvoltare a copilului sunt cu mult mai bune la domiciliul său, decât condițiile care pot fi oferite intimată.

A afirmat că, în avizul eliberat de autoritatea tutelară nu este indicat cu cine din părinți urmează a fi stabilit domiciliul copilului minor, dar s-a evaluat condițiile de trai și nivelul asigurării materiale în care locuiește copilul minor.

A relatat că, instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere hotărârii din 07 martie 2017 a Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru, prin care a fost eliberat de la plata pensie de întreținere și nici nu au admis demersul de suspendare a procesului până la examinarea apelului declarat de Lucia Michiciuc împotriva acestei hotărâri.

A relevat că, prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Lucia Michiciuc și a fost menținută hotărârea din 07 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, respectiv sunt adoptate două hotărâri diametral opuse, fiind astfel încălcat art. 123 Cod de procedură civilă.

A punctat că, cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei, or acesta a examinat anterior un alt litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 iunie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 24 octombrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Gheorghe Michiciuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Gheorghe Michiciuc, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Michiciuc ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gheorghe Michiciuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic